QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar il-{img]a 26 ta’ Ottubru 2001

Numru 19

~itazzjoni 1622/1999

***Schoeller International GmbH* kif rappre\entata mill-mandatarju spe`jali tag]ha Dr Louis Cassar Pullicino**

versus

Mario Ellul, *Modern Plastic Containers Ltd, Modern Crown Stoppers Co. Ltd, Modern Buttons Ltd, Modern Blow and Packaging Ltd, Sandmar Ltd,* u *Waste Control Services Ltd*

F’din il-kaw\a s-so`jetà attri`i qieg]da titlob l-esekuzzjoni ta’ sentenza mog]tija minn qorti tedeska.

I`-`itazzjoni tg]id illi b’sentenza mog]tija fil-31 ta’ Marzu 1998 mill-qorti distrettwali ta’ Monaco, fil-{ermanja, fil-kaw\a fl-ismijiet **Schoeller Inter-national GmbH** ***versus*** **Mario Ellul** ***et*** (file nº 24016619/96), il-konvenuti

kienu kundannati *in solidum* i]allsu lill-attri`i s-somma ta' mija sitta u disg]in elf u mitejn u ]amsin Mark tedesk (DM 196,250), bl-img]ax ta' ]amsa fil-mija (5%) fuq is-somma ta' erbg]a u erbg]in elf mitejn u ]amsin Mark (DM 44,250) mit-28 ta' Frar 1996, u fuq is-somma ta' mija u tnejn u ]amsin elf mark (DM 152,000) mill-14 ta' Di`embru 1995, u bl-ispejje\ legali.

Sallum il-konvenuti baqg]u ma]allsux is-somma kanonizzata bis-sentenza. Billi qieg]da tg]id illi s-sentenza g]andha dak kollu li jridu l-artt. 826 sa 829 tal-Kodi`i ta' Organizzazzjoni u Pro`edura ~ivili biex tkun esegwibbli hawn Malta, l-attri`i talbet illi din il-qorti tg]id illi hija esegwibbli s-sentenza tal-31 ta' Marzu 1998, imsemmija fuq, u g]alhekk tordna l-esekuzzjoni tag]ha sabiex l-attri`i tkun tista' tesi[i l-]las tad-dejn kanonizzat bir-rata tal-kambju ta' dak in-nhar li ting]ata s-sentenza jew li sse]] l-esekuzzjoni. Talbet ukoll l-ispejje\, fosthom dawk ta' l-ittra uffi`jali tad-29 ta' Di`embru 1998.

Il-konvenuti ressqu dawn l-e``ezzjonijiet:

1. trid ti[i esebita kopja uffi`jali tas-sentenza tal-31 ta' Marzu 1998 u trid ukoll issir prova li s-sentenza hija finali u definittiva; din il-prova saret b'dokumenti esebiti b'nota tat-18 t'Ottubru 2001, u g]alhekk din l-e``ezzjoni ma hemmx g]alfejn inqisuha aktar;

2. is-sentenza ma tistax ti[i esegwita hawn Malta g]al dawn ir-ra[unijiet:

    a) safejn hija kontra Mario Ellul, is-sentenza tmur kontra l-ordni [uridiku malti g]ax direttur jew impjegat ta' kumpannija ma jista' qatt jinsab responsabbli g]ad-djun tal-kumpanija, aktar u aktar meta ma kienx hu li ffirma l-kuntratt in kwistjoni;

b) safejn hija kontra l-konvenuti kollha]lief *Modern Plastic Containers Ltd*, is-sentenza hija wkoll kontra l-ordni [uridiku malti g]ax kienet biss is-so`jetà *Modern Plastic Containers Ltd* li g]amlet il-ftehim ma' l-attri`i;

c) is-sentenza ma hix esegwibbli g]ax fid-danni likwidati hemm element ta' danni morali li jmorru kontra l-ordni [uridiku malti;

d) is-sentenza hija wkoll "monka" g]ax, g]alkemm hu minnu li l-partijiet g]amlu referenza g]al-li[i tedeska biex tirregola l-ftehim, il-qorti tedeska kien imissha adottat il-prin`ipju ta' *renvoi* u mxiet fuq il-li[i ta' Malta, spe`jalment fil-likwidazzjoni tad-danni u d-dikjarazzjoni ta' respons-abbiltà; u

e) fil-likwidazzjoni tad-danni l-qorti tedeska ma qisitx kemm jiswew il-*parts* li ng]ad li nbidlu, u dan ukoll imur kontra l-ordni pubbliku malti.

L-art. 826 tal-Kodi`i ta' Organizzazzjoni u Pro`edura ~ivili jg]id illi sentenzi mog]tija minn qorti kompetenti ta' pajji\ barra minn Malta, u li tkun saret [udikat, tista' ti[i esegwita mill-qrati ta' Malta daqslikieku kienet sentenza mog]tija minn qorti f'Malta. L-art. 827 imbag]ad ig]id hekk:

> **827.** (1) Id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu li ji[i minnufih qabel dan ma g]andhomx ise]]u:
>
> (*a*) jekk is-sentenza li tag]ha tintalab l-esekuzzjoni tista' tkun attakkata g]al xi wa]da mir-ra[unijiet imsemmija fl-artikolu 811;
>
> (*b*) f'ka\ ta' sentenza mog]tija fil-kontuma`ja, jekk il-partijiet ma kienux kontuma`i skond il-li[i barranija;
>
> (`) jekk is-sentenza fiha xi disposizzjonijiet kuntrarji g]all-ordni pubbliku jew g]al-li[i pubblika interna ta' Malta.

Il-konvenuti qeg]din jopponu t-talbiet ta' l-attri`i g]all-esekuzzjoni tas-sentenza tal-qorti barranija g]ax qeg]din ig]idu li, g]al aktar minn ra[uni wa]da, is-sentenza tmur kontra l-ordni pubbliku ta' Malta.

Sentenza ma titqiesx li tmur kontra l-ordni pubbliku ta' Malta g]ar-ra[uni biss illi, li kieku l-kaw\a nstemg]et u nqatg]et hawn Malta, kienet tinqata' mod ie]or; tmur kontra l-ordni pubbliku jekk to]loq konflitt ma' dawk il-prin`ipji ewlenin ta' l-ordni [uridiku li huma l-qofol tas-sisetma legali billi j]arsu l-valuri l-aktar fondamentali tas-so`jetà fejn ikun fis-se]] dak l-ordni.

Fil-fehma tal-qorti, l-e``ezzjonijiet kollha tal-konvenuti —]lief wa]da — huma mibnija fuq l-ilment mhux li s-sentenza tmur kontra l-ordni pubbliku malti i\da li g]a\let il-li[i tedeska flok dik ta' Malta. Il-qorti tedeska, i\da, kienet marbuta li timxi fuq il-li[i tedeska ladarba dik kienet l-g]a\la tal-partijiet fil-patt tal-ftehim dwar g]a\la ta' li[i u ta' [urisdizzjoni:

> 11. Jurisdiction
>
> All differences from this Rental Contract should be settled amicably among the contracting parties. In case of necessary court action the place of jurisdiction shall be Munich. Applicable law shall be German law without recourse to foreign courts and/or laws.

L-istipulazzjoni "*without recourse to foreign law*" turi li hija]a\ina l-a]]ar e``ezzjoni, li riedet li l-qorti tedeska tag]mel *renvoi* g]al-li[i ta' Malta; barra minn hekk, jidher mis-sentenza stess illi d-dritt internazzjonali privat tedesk ma jippermettix *renvoi*[1]. Lanqas ma hu validu l-argument tal-konvenuti illi l-g]a\la tal-li[i kienet limitata g]al kwistjonijiet li jo]or[u mill-kuntratt biss, waqt li l-kwistjoni quddiem il-qorti tedeska kienet wa]da ta' danni akwiljani: fil-fatt il-kaw\a kienet dwar danni min]abba n-nuqqas ta' parti li t]ares l-obbligazzjonijiet kuntrattwali tag]ha, spe`ifikament in-nuqqas tal-kerrej li jinqeda bil-]a[a mikrija *ut bonus paterfamilias*.

Il-li[i tedeska kellha tirregola wkoll il-likwidazzjoni tad-danni, u, g]alkemm il-li[i ta' Malta, f'`irkostanzi b]al dawk li wasslu g]all-kaw\a, ma tag]tix danni morali, il-kun`ett ta' danni morali ma hux kontra l-ordni pubbliku ta' Malta, kif jixhed

1 Art 27, Einführungsgesetz zum Bürgerliches Gesetzbuch.

il-fatt li hemm `irkostanzi, g]alkemm limitati, fejn il-li[i ta' Malta, ukoll il-Kostituzzjoni stess, tag]ti danni morali.

Barra minn, hekk, lanqas ma taqbel din il-qorti li s-sentenza li qieg]da tintalab l-esekuzzjoni tag]ha tag]ti danni morali; li tag]mel hu li tillikwida d-danni fuq il-ba\i ta' interpretazzjoni ta' patt tal-kuntratt.

Fejn din il-qorti taqbel mal-konvenuti hu fejn ig]idu li s-sentenza ikkundannat persuni li ma kinux responsabbli g]ad-danni.

Dan qieg]ed jing]ad mhux fil-kuntest ta' l-e``ezzjoni illi kienet biss is-so`jetà *Modern Plastic Containers Ltd* li kienet parti fil-kuntratt. Il-kuntratt sar f'isem l-*Ellul Group of Companies,* li ma jfisser xejn ]lief li s-so`jetajiet kollha konvenuti kienu parti fil-kuntratt. Il-fatt li ma ssemmewx individwalment i\da permezz ta' isem li ji[borhom ilkoll ma jnaqqas xejn mill-fatt li kienu parti fil-kuntratt, daqskemm il-fatt li persuna li tidher fuq kuntratt mhux bl-isem `ivili tag]ha i\da bid-ditta (*trade name*) ma jnaqqas xejn mill-fatt li tkun qieg]da tintrabat b'dak il-kuntratt.

Il-qorti i\da taqbel mal-konvenuti illi l-kundanna kontra Mario Ellul *proprio* meta dan ma kienx parti fil-kuntratt, u meta ma ntweriet ebda ra[uni g]ala dan kellu jwie[eb personalment g]ad-djun ta' terzi, tmur kontra l-ordni pubbliku ta' Malta g]ax b'dik il-kundanna s-sentenza turi li ma hix qieg]da tag]ti g]arfien lil-li[i ta' Malta li tag]ti lil so`jetà inkorporata ta]t dik il-li[i personalità separata minn dik tal-membri u ta' l-uffi`jali tag]ha. Din il-qorti ma tistax tag]raf sentenza barranija fejn dik is-sentenza ma tag]rafx effett le[ittimu tal-li[i ta' Malta.

G]alhekk, it-talba g]all-g]arfien u l-esekuzzjoni tas-sentenza kontra Mario Ellul *proprio* ma tistax tintlaqa'.

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti tiddisponi kemm mit-talbiet ta' l-attri`i kif ukoll mill-e``ezzjonijiet tal-konvenuti billi ti`]ad it-talba g]all-g]arfien u l-esekuzzjoni tas-sentenza mog]tija fil-31 ta' Marzu 1998 mill-Qorti ta' Monaco, fil-{ermanja, safejn it-talba hija mag]mula kontra l-konvenut Mario Ellul *proprio* u tilqa' t-talba safejn mag]mula kontra l-konvenuti l-o]ra, u g]alhekk tordna l-esekuzzjoni tas-sentenza kontra l-konvenuti l-o]ra.

L-ispejje\ tal-konvenut Mario Ellul *proprio* g]andha t]allashom l-attri`i; l-ispejje\ l-o]rajn kollha g]andhom i]allsuhom il-konvenuti l-o]rajn kollha flimkien *in solidum*.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.